

De Sole
Philosophorum
fententia,
a. 2. D. 14.
2. 2. 22.

ardoris ejus quis poterit sustinere? fornacem custodiens in A
operibus ardoris: tripliciter sol exures montes, radios
ignes exsuffiant, & resurgens. Porro calorem sol per
lamen product, non calidus ipse formaliter, igneave
natura, aut ignita lumina quod quidam nugatus est
philosophus, sed eminenter, & virante, ut meliores do-
cent Philosopheri. Credidit Bonaventura a, illos Pa-
triates, qui coelum igneum nominant, secundum solam
analogiam locutus, quod ignis innoxime leucati ceterum
nihil differre ab iis, qui existimant quintam substan-
tiam esse ab elementis, & quae ex iis constant, plane di-
vergam.

Vers. 8.) Lex Domini immaculata, convertens ani-
mas: testimonium Domini fidele, sapientiam pra-
fians parvulus.

Praeterea ecclesie aspectum rerum, atque contem-
plationem, qua ad omnium cognoscendum colen-
dumque moderatores Deum, conductit maximè, pla-
cuit eidem Deo, quia paucius desidia inde proficie-
bant, vel in lege naturali, quam non parum creatura-
rum illustrat consideratio, pionevabant, ad clariorem
eum intelligenti ratione adjungere legem ius quo-
dammodo scriptam manibus b, qua homines revocare-
ti viam veritatis, & ad honestiorem vitam converte-
re.

Lex sol quidam animi nostri est, quod pauli pôst &
praecepit in iudicium, ac illuminans vocatur; & a Salo-
mone d. iuxta, tuncque: nec sine grata paronomasia
cum dñi, iuxta, tuncque: nec sine grata paronomasia
cum dñi nomine appellant Hebrei קְדֻשָׁה בָּרוּךְ הוּא
Ia cursum humanae vi-
tae legi di-
riguntur, &
sunt a cur-
so cur-
sor nature
et Ethica
x.

Cajetani obseruatio.
Contra
legem
dñi
et
cursum
humanae
vitae
et
cursum
nature
et
Ethica
x.

Constat vero permissa vnonnitorum moribus, aut
legibus Gentium, latrocina, adulteria, pederasty, &
homicidia, humanarum carnium vorationes. Ipsi le-
gesciviles, uitras, ac meretricia, & minorem dimidio-
prieta fraudem permittunt. De Hebreis, Mahumet-
nus, Harenicus infinitum est dicere. Attigit nonnulla
la Mazzarinus & noster. Lex ipsa verus iudeo bona &
vera: quia tanquam infirma, egena c, nec ad quid per-
fectum adducens, non omnino vacabat culpa b, nec
penitus immaculata, idest, irreprehensibilis erat, quia
decerat, quod postea refereretur. Facinus id estiam de
lege nostra pro nobis argumentum Iustitiae, ac Tertullianus d. Hancration Ecclesia Sancta dicitur, quia
licet non omnes in ea sunt Sancti, Sanctitatem profi-
cient, quemadmodum Religiosi, aut artifices proper-
vite professionem, ac institutum nominamus, etiam
illos, qui religionis, vel artis praecepta transgredi-
unt, ut Catechismus Romanus nota.

Convertens animas.] Legi numero singulari ani-
mam Tertullianus e, & Ambrosius f, quamvis Pan-
melius in Tertullianum id corrigendum confuerit.
Hebrei quidem, & Chaldaice nomen est singulare.
Porro lex Domini convertens est animas, quoniam alli-
cit trahitique ad amandum, ac proprie Deum ipsum.
Tertullianus: Utique ab idolis, inquit, ad Deum. Hiero-
nymus hoc loco: De captivitate in libertatem, ad im-
mobiliter. De minibus Basilius, Theodorus, Na-
zianzenus, Eusebius, Euthymius, qui imperfecti
ac veluti infantibus iustitiam praefant: Didimus de
omnibus bonis ac de cognitione veritatis quam docen-
tur cum humiles, tum imperiti. Si de lege loguanum
antiqua, testimonio nomen ei convenient, quia signis ac
prodigiis testata est a Deo: & Moles in ejus promul-
gatione contestatus est a corculum, & terram: & ipamet
Dei potestate, jussit, voluntatem testatur. Idem
portio Didimus annotat, quemadmodum nominatus
fidelis Deum, quia q fide dignus est, & ei fidere tuò
postulamus, propterea firmatam, atque constantiam sic
legem, ac sermonem Domini appellat fidelis i, quoniam digna lunt, quibus fides adhibeat. Denique fi-
dei est, quia fideles nos reddit: quod agit Deus in
veteri illi populo conjectus est: nam conqueritur,
Quoniam non credent nisi in consilio signe, quia feci
coram eis b, portavimus deum tuus es soler
homo gestus parvulum filium suum, &c. & ne se qui-
lorum in psal. Tom. 1.

Legi nomina.
1. 2. 2. 6.
2. 2. 2. 6.
3. 2. 2. 6.
4. 2. 2. 6.
5. 2. 2. 6.
6. 2. 2. 6.
7. 2. 2. 6.
8. 2. 2. 6.
9. 2. 2. 6.
10. 2. 2. 6.
11. 2. 2. 6.
12. 2. 2. 6.
13. 2. 2. 6.
14. 2. 2. 6.
15. 2. 2. 6.
16. 2. 2. 6.
17. 2. 2. 6.
18. 2. 2. 6.
19. 2. 2. 6.
20. 2. 2. 6.
21. 2. 2. 6.
22. 2. 2. 6.
23. 2. 2. 6.
24. 2. 2. 6.
25. 2. 2. 6.
26. 2. 2. 6.
27. 2. 2. 6.
28. 2. 2. 6.
29. 2. 2. 6.
30. 2. 2. 6.
31. 2. 2. 6.
32. 2. 2. 6.
33. 2. 2. 6.
34. 2. 2. 6.
35. 2. 2. 6.
36. 2. 2. 6.
37. 2. 2. 6.
38. 2. 2. 6.
39. 2. 2. 6.
40. 2. 2. 6.
41. 2. 2. 6.
42. 2. 2. 6.
43. 2. 2. 6.
44. 2. 2. 6.
45. 2. 2. 6.
46. 2. 2. 6.
47. 2. 2. 6.
48. 2. 2. 6.
49. 2. 2. 6.
50. 2. 2. 6.
51. 2. 2. 6.
52. 2. 2. 6.
53. 2. 2. 6.
54. 2. 2. 6.
55. 2. 2. 6.
56. 2. 2. 6.
57. 2. 2. 6.
58. 2. 2. 6.
59. 2. 2. 6.
60. 2. 2. 6.
61. 2. 2. 6.
62. 2. 2. 6.
63. 2. 2. 6.
64. 2. 2. 6.
65. 2. 2. 6.
66. 2. 2. 6.
67. 2. 2. 6.
68. 2. 2. 6.
69. 2. 2. 6.
70. 2. 2. 6.
71. 2. 2. 6.
72. 2. 2. 6.
73. 2. 2. 6.
74. 2. 2. 6.
75. 2. 2. 6.
76. 2. 2. 6.
77. 2. 2. 6.
78. 2. 2. 6.
79. 2. 2. 6.
80. 2. 2. 6.
81. 2. 2. 6.
82. 2. 2. 6.
83. 2. 2. 6.
84. 2. 2. 6.
85. 2. 2. 6.
86. 2. 2. 6.
87. 2. 2. 6.
88. 2. 2. 6.
89. 2. 2. 6.
90. 2. 2. 6.
91. 2. 2. 6.
92. 2. 2. 6.
93. 2. 2. 6.
94. 2. 2. 6.
95. 2. 2. 6.
96. 2. 2. 6.
97. 2. 2. 6.
98. 2. 2. 6.
99. 2. 2. 6.
100. 2. 2. 6.
101. 2. 2. 6.
102. 2. 2. 6.
103. 2. 2. 6.
104. 2. 2. 6.
105. 2. 2. 6.
106. 2. 2. 6.
107. 2. 2. 6.
108. 2. 2. 6.
109. 2. 2. 6.
110. 2. 2. 6.
111. 2. 2. 6.
112. 2. 2. 6.
113. 2. 2. 6.
114. 2. 2. 6.
115. 2. 2. 6.
116. 2. 2. 6.
117. 2. 2. 6.
118. 2. 2. 6.
119. 2. 2. 6.
120. 2. 2. 6.
121. 2. 2. 6.
122. 2. 2. 6.
123. 2. 2. 6.
124. 2. 2. 6.
125. 2. 2. 6.
126. 2. 2. 6.
127. 2. 2. 6.
128. 2. 2. 6.
129. 2. 2. 6.
130. 2. 2. 6.
131. 2. 2. 6.
132. 2. 2. 6.
133. 2. 2. 6.
134. 2. 2. 6.
135. 2. 2. 6.
136. 2. 2. 6.
137. 2. 2. 6.
138. 2. 2. 6.
139. 2. 2. 6.
140. 2. 2. 6.
141. 2. 2. 6.
142. 2. 2. 6.
143. 2. 2. 6.
144. 2. 2. 6.
145. 2. 2. 6.
146. 2. 2. 6.
147. 2. 2. 6.
148. 2. 2. 6.
149. 2. 2. 6.
150. 2. 2. 6.
151. 2. 2. 6.
152. 2. 2. 6.
153. 2. 2. 6.
154. 2. 2. 6.
155. 2. 2. 6.
156. 2. 2. 6.
157. 2. 2. 6.
158. 2. 2. 6.
159. 2. 2. 6.
160. 2. 2. 6.
161. 2. 2. 6.
162. 2. 2. 6.
163. 2. 2. 6.
164. 2. 2. 6.
165. 2. 2. 6.
166. 2. 2. 6.
167. 2. 2. 6.
168. 2. 2. 6.
169. 2. 2. 6.
170. 2. 2. 6.
171. 2. 2. 6.
172. 2. 2. 6.
173. 2. 2. 6.
174. 2. 2. 6.
175. 2. 2. 6.
176. 2. 2. 6.
177. 2. 2. 6.
178. 2. 2. 6.
179. 2. 2. 6.
180. 2. 2. 6.
181. 2. 2. 6.
182. 2. 2. 6.
183. 2. 2. 6.
184. 2. 2. 6.
185. 2. 2. 6.
186. 2. 2. 6.
187. 2. 2. 6.
188. 2. 2. 6.
189. 2. 2. 6.
190. 2. 2. 6.
191. 2. 2. 6.
192. 2. 2. 6.
193. 2. 2. 6.
194. 2. 2. 6.
195. 2. 2. 6.
196. 2. 2. 6.
197. 2. 2. 6.
198. 2. 2. 6.
199. 2. 2. 6.
200. 2. 2. 6.
201. 2. 2. 6.
202. 2. 2. 6.
203. 2. 2. 6.
204. 2. 2. 6.
205. 2. 2. 6.
206. 2. 2. 6.
207. 2. 2. 6.
208. 2. 2. 6.
209. 2. 2. 6.
210. 2. 2. 6.
211. 2. 2. 6.
212. 2. 2. 6.
213. 2. 2. 6.
214. 2. 2. 6.
215. 2. 2. 6.
216. 2. 2. 6.
217. 2. 2. 6.
218. 2. 2. 6.
219. 2. 2. 6.
220. 2. 2. 6.
221. 2. 2. 6.
222. 2. 2. 6.
223. 2. 2. 6.
224. 2. 2. 6.
225. 2. 2. 6.
226. 2. 2. 6.
227. 2. 2. 6.
228. 2. 2. 6.
229. 2. 2. 6.
230. 2. 2. 6.
231. 2. 2. 6.
232. 2. 2. 6.
233. 2. 2. 6.
234. 2. 2. 6.
235. 2. 2. 6.
236. 2. 2. 6.
237. 2. 2. 6.
238. 2. 2. 6.
239. 2. 2. 6.
240. 2. 2. 6.
241. 2. 2. 6.
242. 2. 2. 6.
243. 2. 2. 6.
244. 2. 2. 6.
245. 2. 2. 6.
246. 2. 2. 6.
247. 2. 2. 6.
248. 2. 2. 6.
249. 2. 2. 6.
250. 2. 2. 6.
251. 2. 2. 6.
252. 2. 2. 6.
253. 2. 2. 6.
254. 2. 2. 6.
255. 2. 2. 6.
256. 2. 2. 6.
257. 2. 2. 6.
258. 2. 2. 6.
259. 2. 2. 6.
260. 2. 2. 6.
261. 2. 2. 6.
262. 2. 2. 6.
263. 2. 2. 6.
264. 2. 2. 6.
265. 2. 2. 6.
266. 2. 2. 6.
267. 2. 2. 6.
268. 2. 2. 6.
269. 2. 2. 6.
270. 2. 2. 6.
271. 2. 2. 6.
272. 2. 2. 6.
273. 2. 2. 6.
274. 2. 2. 6.
275. 2. 2. 6.
276. 2. 2. 6.
277. 2. 2. 6.
278. 2. 2. 6.
279. 2. 2. 6.
280. 2. 2. 6.
281. 2. 2. 6.
282. 2. 2. 6.
283. 2. 2. 6.
284. 2. 2. 6.
285. 2. 2. 6.
286. 2. 2. 6.
287. 2. 2. 6.
288. 2. 2. 6.
289. 2. 2. 6.
290. 2. 2. 6.
291. 2. 2. 6.
292. 2. 2. 6.
293. 2. 2. 6.
294. 2. 2. 6.
295. 2. 2. 6.
296. 2. 2. 6.
297. 2. 2. 6.
298. 2. 2. 6.
299. 2. 2. 6.
300. 2. 2. 6.
301. 2. 2. 6.
302. 2. 2. 6.
303. 2. 2. 6.
304. 2. 2. 6.
305. 2. 2. 6.
306. 2. 2. 6.
307. 2. 2. 6.
308. 2. 2. 6.
309. 2. 2. 6.
310. 2. 2. 6.
311. 2. 2. 6.
312. 2. 2. 6.
313. 2. 2. 6.
314. 2. 2. 6.
315. 2. 2. 6.
316. 2. 2. 6.
317. 2. 2. 6.
318. 2. 2. 6.
319. 2. 2. 6.
320. 2. 2. 6.
321. 2. 2. 6.
322. 2. 2. 6.
323. 2. 2. 6.
324. 2. 2. 6.
325. 2. 2. 6.
326. 2. 2. 6.
327. 2. 2. 6.
328. 2. 2. 6.
329. 2. 2. 6.
330. 2. 2. 6.
331. 2. 2. 6.
332. 2. 2. 6.
333. 2. 2. 6.
334. 2. 2. 6.
335. 2. 2. 6.
336. 2. 2. 6.
337. 2. 2. 6.
338. 2. 2. 6.
339. 2. 2. 6.
340. 2. 2. 6.
341. 2. 2. 6.
342. 2. 2. 6.
343. 2. 2. 6.
344. 2. 2. 6.
345. 2. 2. 6.
346. 2. 2. 6.
347. 2. 2. 6.
348. 2. 2. 6.
349. 2. 2. 6.
350. 2. 2. 6.
351. 2. 2. 6.
352. 2. 2. 6.
353. 2. 2. 6.
354. 2. 2. 6.
355. 2. 2. 6.
356. 2. 2. 6.
357. 2. 2. 6.
358. 2. 2. 6.
359. 2. 2. 6.
360. 2. 2. 6.
361. 2. 2. 6.
362. 2. 2. 6.
363. 2. 2. 6.
364. 2. 2. 6.
365. 2. 2. 6.
366. 2. 2. 6.
367. 2. 2. 6.
368. 2. 2. 6.
369. 2. 2. 6.
370. 2. 2. 6.
371. 2. 2. 6.
372. 2. 2. 6.
373. 2. 2. 6.
374. 2. 2. 6.
375. 2. 2. 6.
376. 2. 2. 6.
377. 2. 2. 6.
378. 2. 2. 6.
379. 2. 2. 6.
380. 2. 2. 6.
381. 2. 2. 6.
382. 2. 2. 6.
383. 2. 2. 6.
384. 2. 2. 6.
385. 2. 2. 6.
386. 2. 2. 6.
387. 2. 2. 6.
388. 2. 2. 6.
389. 2. 2. 6.
390. 2. 2. 6.
391. 2. 2. 6.
392. 2. 2. 6.
393. 2. 2. 6.
394. 2. 2. 6.
395. 2. 2. 6.
396. 2. 2. 6.
397. 2. 2. 6.
398. 2. 2. 6.
399. 2. 2. 6.
400. 2. 2. 6.
401. 2. 2. 6.
402. 2. 2. 6.
403. 2. 2. 6.
404. 2. 2. 6.
405. 2. 2. 6.
406. 2. 2. 6.
407. 2. 2. 6.
408. 2. 2. 6.
409. 2. 2. 6.
410. 2. 2. 6.
411. 2. 2. 6.
412. 2. 2. 6.
413. 2. 2. 6.
414. 2. 2. 6.
415. 2. 2. 6.
416. 2. 2. 6.
417. 2. 2. 6.
418. 2. 2. 6.
419. 2. 2. 6.
420. 2. 2. 6.
421. 2. 2. 6.
422. 2. 2. 6.
423. 2. 2. 6.
424. 2. 2. 6.
425. 2. 2. 6.
426. 2. 2. 6.
427. 2. 2. 6.
428. 2. 2. 6.
429. 2. 2. 6.
430. 2. 2. 6.
431. 2. 2. 6.
432. 2. 2. 6.
433. 2. 2. 6.
434. 2. 2. 6.
435. 2. 2. 6.
436. 2. 2. 6.
437. 2. 2. 6.
438. 2. 2. 6.
439. 2. 2. 6.
440. 2. 2. 6.
441. 2. 2. 6.
442. 2. 2. 6.
443. 2. 2. 6.
444. 2. 2. 6.
445. 2. 2. 6.
446. 2. 2. 6.
447. 2. 2. 6.
448. 2. 2. 6.
449. 2. 2. 6.
450. 2. 2. 6.
451. 2. 2. 6.
452. 2. 2. 6.
453. 2. 2. 6.
454. 2. 2. 6.
455. 2. 2. 6.
456. 2. 2. 6.
457. 2. 2. 6.
458. 2. 2. 6.
459. 2. 2. 6.
460. 2. 2. 6.
461. 2. 2. 6.
462. 2. 2. 6.
463. 2. 2. 6.
464. 2. 2. 6.
465. 2. 2. 6.
466. 2. 2. 6.
467. 2. 2. 6.
468. 2. 2. 6.
469. 2. 2. 6.
470. 2. 2. 6.
471. 2. 2. 6.
472. 2. 2. 6.
473. 2. 2. 6.
474. 2. 2. 6.
475. 2. 2. 6.
476. 2. 2. 6.
477. 2. 2. 6.
478. 2. 2. 6.
479. 2. 2. 6.
480. 2. 2. 6.
481. 2. 2. 6.
482. 2. 2. 6.
483. 2. 2. 6.
484. 2. 2. 6.
485. 2. 2. 6.
486. 2. 2. 6.
487. 2. 2. 6.
488. 2. 2. 6.
489. 2. 2. 6.
490. 2. 2. 6.
491. 2. 2. 6.
492. 2. 2. 6.
493. 2. 2. 6.
494. 2. 2. 6.
495. 2. 2. 6.
496. 2. 2. 6.
497. 2. 2. 6.
498. 2. 2. 6.
499. 2. 2. 6.
500. 2. 2. 6.
501. 2. 2. 6.
502. 2. 2. 6.
503. 2. 2. 6.
504. 2. 2. 6.
505. 2. 2. 6.
506. 2. 2. 6.
507. 2. 2. 6.
508. 2. 2. 6.
509. 2. 2. 6.
510. 2. 2. 6.
511. 2. 2. 6.
512. 2. 2. 6.
513. 2. 2. 6.
514. 2. 2. 6.
515. 2. 2. 6.
516. 2. 2. 6.
517. 2. 2. 6.
518. 2. 2. 6.
519. 2. 2. 6.
520. 2. 2. 6.
521. 2. 2. 6.
522. 2. 2. 6.
523. 2. 2. 6.
524. 2. 2. 6.
525. 2. 2. 6.
526. 2. 2. 6.
527. 2. 2. 6.
528. 2. 2. 6.
529. 2. 2. 6.
530. 2. 2. 6.
531. 2. 2. 6.
532. 2. 2. 6.
533. 2. 2. 6.
534. 2. 2. 6.
535. 2. 2. 6.
536. 2. 2. 6.
537. 2. 2. 6.
538. 2. 2. 6.
539. 2. 2. 6.
540. 2. 2. 6.
541. 2. 2. 6.
542. 2. 2. 6.
543. 2. 2. 6.
544. 2. 2. 6.
545. 2. 2. 6.
546. 2. 2. 6.
547. 2. 2. 6.
548. 2. 2. 6.
549. 2. 2. 6.
550. 2. 2. 6.
551. 2. 2. 6.
552. 2. 2. 6.
553. 2. 2. 6.
554. 2. 2. 6.
555. 2. 2. 6.
556. 2. 2. 6.
557. 2. 2. 6.
558. 2. 2. 6.
559. 2. 2. 6.
560. 2. 2. 6.
561. 2. 2. 6.
562. 2. 2.

Lexicantur corda. 1. Nil refert singularis in aliis editionibus numerus nominis, *cor.* Animi relictum affectum, *animus*, & *Secura mens quasi juxta coniunctionem a. Rebellis corda latissim est b.*, ut *Gaudium iusto fit facere iustitiam c.* & *Philosophus d. virtutis signum tradit, delectabiliter operari ex virtute.* Si quia laetitia in Veteribus iustitiae, in spe etat, & expectatione. *Eungili: hoc amare lex venustissime potius regebat.* *Ajax statim, interpretatur ex testo ordine bene confitetur Reipublice quia Sabae reginam tradit historia Regum, & perfulam quoniam Salomonem adivit. Paulus Burgensis fide divinae iustitiae editis exemplis, five de judicatis. *Memo enim fidei ait noster Prophetas, iudiciorum mornos, a seculi Domini, & confortans sum g. Appellata, haec, huius familia historialia, de prophetie prius illud accipit quod testimonium scriptorum praestet de Sapientialibus id quodsequestrum, quod precepit illumineret, Universa falsa sententia ita est.**

*Prædictum Domini lucrum, illuminans oculos. ¶ I Tere
milia, 6. 12. cullianus h. u. o., lucidum, legit, longe lucens; quod in
nat rati, unde epithetum tria corda; Hebreorum autem
¶ karos, וְכָרֹס berischaqurum, quod Latinum
ipsum vocabulum inde natum potest videri: Non ma-
dax, inquit Cajetanus, appetitus rectus & secundum ve-
luntur ei, numerantium intellectu clara sine ambo, an
perplexitate disputationis, ab his necessaria interpreta-
tione, ut sit Hechylus. Tales decem illi Declaratio hi
pidissimi, omnis honesti, rectique justi, ac qui for-
tes, seu prima motus principia, ad quæ revocantur
extera, quæ à Deo, tamquam à rege ac Domino agen-
ta praincipiantur, vetustam a vendit.*

Abutum norat hujus loci idem Hieronymus & quorum quod admirari se vehementer dicit, sicut nostram, & spem Christianum simplicitate continet, & intellectui obviam facilemque esse, nec plus de his quæ sunt, quia ut fiant quæ praecipua sunt, omnis Scriptura, & Propheta specialiter, matriis involuti sunt. Idem Hereticis, nostris rederi debet sommam profibentibus claritatem, & purarum, quas tot ramen ipsi editis obuenient.

Amagis magisque commentationibus
De præceptis hoc loco sermone
eis iunt, maxime contenta in
amandi Deum ac proximum. V.
his, tum de Scripturis, quid, q.
mentem illustrant, atque diringuant
proposito verbis illa: *Juxta*
in ore tuo, & in corde tuo d, ut fac

Aquigrauenſe Concilium *. Vigilatum utum inter alia refomnia probat, eo quod ante ex Iſaia secundum editionem Lxx. attigitum ſit: De nocte vigilarum Spiritus mens ad te Dux, quia lux praeparia tua fuit super terram: qui noctem nostram ipiſtulatis praecipua diuifuntur: tempeſuam nocturnum, conſiderandis illius magis oppoſitum fit: & ad conſitendum Deo ſuper iudicis iuſtificationis ipius p. *præceptum Domini lucidum: J] In parabolā operatio-*
meritis, quae meritoria, pertinet ad le-
29, 16. de vi-
c. 16. de vi-
c. 15. Vigilatu-
m ex quo
Scriptura
teſtimoniu-
m inter alia
Concilium
Aquigrauen-
ſe. p. 26.

rum hora sexta, quæ est metidiana, pertinet ad legem Evangelicam, quia plus habet lucis, ut Cyril Blus Alexandrinus docet, proferens hunc locum.

vers. 10.] Timor Domini sanctus permanens in seculum seculi : iudicia Domini vera , justifica in semetipsa .

Ultima pars legis laudes, ut enumerata prius bona reddit attra, scilicet sanctissima premia, quae meritorum sunt, qui legem obseruantur; praterea, ut iudicia, five mandata simpliciter per se, et ab solito vera, et iusta, necegerant probationem; nec admittant dispensationem.

Timor Domini sancti. Et Hebrews 10.19. recitamus
Chaldaicē **אָמֵן דָּבָר**, Græcē ἀμήν, que significant
parum, & ut Hieronymus k reddit, **μηδανία**, & ut
Augustinus l, & Cyprianus m, **Cafsum**: quemadmo-
dum in Psalmo undecimo **vocabantur elegia Domini**
casta וְתִדְבַּר tehorot ayah, a Hieronymo pura, nimi-
bus bene pugata ab omni secula faltisatis, & iniqui-
tatis. Legit forsan interpres hoc loco ἀγῶν. Timor autem
per metonymiam propter praetepes accipitur, que il-
lum docent, propter omni vero cultu Dei, quem no-
minant **κατεστάσια**. Quoniam enim **timebit Dominum**, in mandata
eius volebit nimis o: & faciet bona p, & ambulat q
in viis Domini: & timo: hic expedit peccatum r, deni-
que thesaurus noferet s. f.

Mundanus timor inimundus ; arque impurus est : Ez. 3
servilis, & initialis bonus, sed nondum latius purus ille : 1.L.
est: castus, qui etiam filialis, ac reverentialis quem Ib. id.
perfecta non abigit, foras mitre charitas, sed tecum admittit : t. L.
qua de re disruptivimus in *Commentario epistole Joannis primae*. Quum dicitur *timor Domini* ibid.
excludit omnino naturalem, & humanum, sive mundanum: quum *santus*, sive castus, ac purus, servilem, & initialem: quum *permanens*, hos eoldem, nec non x Eccl.
quod attinet ad patriam metum peccandi, sed absque *anxia curia*, & *sollicitudine*, vel *opinione*, seu *formidine*, quod ibi peccatum esse possit. Qui caveret
peccatum propter pte timorem, non faciem ipsam, Timor
dona
Phocet, turpitudinem spectat peccatum, sed veluti *cautelam effectumque*. Atqui monte lapians : y Eccl.
colabri fugere peccata. Purus timor, purum aurum. Au-
ri pondus habet, quia reliquis effectibus supponi-
tur, & superponitur, bonis operibus, ne diffundatur:
ut iteratio inter Spiritus Sancti dona ultimum teneat
locum apud Iesum, ac respire dicatur. Priorius est,
quoniam facte ne quis velite, vel sua magni astimer,
sed fervium te iniquum repudet, etiam si quicunque
præcepta sunt, faciat z, ut vereat omnia opera
lua. Imitatur pallorem aur, qui color timoris est, z Lu.
etiam enim aurum facit divitias. Poera b, bou
etiam enim aurum facit divitias. Poera b, ete

ac interdum amoris, scutum dixit Poeta b, Art.
Pallent omnes amans.
abie namque sanguis ad cor. Posteriora columbine
animis in hoc auri pallore sunt e, quia, ut modò di-
xi, ultimum in donis Spiritus sancti, ac veluti extre-
ma in exercitu cibodia, quam appellamus vulgo, re-
treparidia. e p. 5.
Permanens in scutum e, q. Pfalterium Ambro-
flanum, Hieronymus & ali, Permanens. Sed hoc loco
idem Hieronymus & Cyprianus e, Perseverans. Pro-
te, in te. d i. 2.

in faculum sculi, Cyprianus, in saecula saeculorum. Hic pars mutentur, aut alteri repugnent, alteris abrogari, infirmari, quae res legibus humanis non raro contingunt, non tantum ratione praemit, quo pacto patientia pauperum non periret, & omnes alius virtutis, tam fides, ac spes, immo & beneficium, ac initiales virtutis, quo iustus prædictus poterit esse, hoc modo semper permanere: *Timenti namque Deum habet erit in extremis* & *in die defensionis sua benedictus est;* verum propter ea, ac per se, si de filiali ac reverentiali fit ritus quatenus Deum submittunt, & nec aquare audient Beatis, sed contremiscant. & navenit ad nutum ejus: *deinde* si etiam quandoque latente coram caue,

isti, sed contremicunt, & pavent ad nutum ejus: deponentes coronas ante pedes ejus ^d, considerantes Deum potuisse permittere in ipsis culpam, & eos punire, jam vero premare ultra condignum, & quanta sit natura utilitas specieat secundum se. Legi Gregorii, & Thomam f. Ito timore timent Dominum omnes sancti ejus, in ipamet beatitudine; quavis, ut praedixi, anxius peccandi meus, & amittendi gratiam ibi nullus fit: qua ablati imperfectione, Chirulus ipso hoc timore praeeditus, eisque cum reliquo donis Spiritus sancti Ilias eius tribuit b. Hac videri potest reverentia, pro qua exauditus Chirilum scribit Pausius: *et sic exaudita est metu erga Deum. Quamquam*

In epigrafe non solum blasphemati Luciferiani, accusantes Deum, quod ejuscepsit ex celo Luciferum a Marciornitate, quod sublumerit Aegyptos, & induxit Pharaonem^e: Thalmudista^f, qui Deum fieri cœperit. *Judicia Domini omnia vera & iustissima in semetipsa: iustus ipse & rectum judicium ipso o: fidelis, & agnitus ubi iniquitate, iustus & rectus p: Qui habet virtutem posse dicit, at Hieronymus^g, ut nihil sine ratione faciat, & iudicio potest illud propheticum dicere: *Judicia Domini vera, iustissima in semetipsa. Cognitione: enim iustorum iudicia r.**

Vers. II.] Desiderabilia super aurum & lapidem pretium multum; & dulciora super mel, & favum.

eo jam vero comparato, omnem abesse sola remanente
reverentia cum admiratione, ut Gregorius loquitur
& summum, menu separationis per culpam a Deo
summopere amato, quam separatione apprehendunt,
ut secundum se, licet remote, possibilis. Tam hic
non perturbat, sed confirmat, inquit Augustinus, q.
utpropter qui ex lege oritur charitas. Hieronymus r.
ad hunc timorem quianimam sanctorum integras, pi-
dicas, puras conservatis, & Grace quoque vocat, tota-
nis iustus, docens morem Scripturae esse, utilitatem
qui hinc est, atque iucunditatem, sensibilis rebus
conferre, quas homines maximi faciant. Praecipit
Hieronymus ait, x. ideo nobis iracui Deum, idc
co magis illam Dei bonitatem offendit, quia can-
tari etiam premissi detinimenta contemnamus, nec
lum imperata, sed etiam promissa illius pro nihilo
ducimus. Hac autem est retributio multa, de qua
versu frequenti.

bus (aliis *subequiraria*) & ab eo timoratus in religione
Dei, docet post multos virtutum gradus perveniri,
& per illum de gloriis Deo r., & omnia luperari u.
Comparat Bernardus & perpetuitatem timoris huic
cum lignis ecdysis & imputribus & immortibus: si
cum non in timore Domini tenebris te infans, cùd sub-
verseris domum tuu z; & qui in timore Domini est rora
die, habebit fons in novissimo, & praestolatio eius non
anferatur a: detecta b cor, dat letitiam, & gau-
diu, & longitudinem diuersu: ipsi est gloria, & glo-
riatio, & laetitia, & corona exultationis c: immo-
latur cor, ita ut timeat magis magique d. Leg.
Dorotheum, Didachum, Nilum. Inter Petri Aba-
lardi errores sumuntur Bernardus s, quid non sit fui-

Super aurum, & lapidis pretium multum. • **J**u-
rus super aurum, & obrizum pretium multum. Chalde-
a daicē quoque extat nomen **אֲבִירָן אֶבְרַיּוֹן אוּזְרֵיאָן**. Illud
tem multum. Hebreia lingua בְּרַכָּה, Chaldea כְּלָבֵד,
grāca τοῦδε, est epithetum lapidis, sive obrizi,
simil etiam aur. Non verò pertinet vel ad desideria
quod nempe multum desiderentur ha: res: vel
quantitatē preiū designandum: quamvis quod pri-
tium est, si sit quoque multum, pretiosius evad-
et. Ille Hieron., aliis legit, iuxta nonnullas editiones
pretiosum nimis. Sed in Romane est, multum. Chal-
deorum & oblervis per multum, significari excellentia
que provenit ex divina lege: ita ut non contentus
vid priuilegia materias pretiosas, illud addere value
Porrō vocabulo Hebreia quibus respondent aurum

Justitia Domini uera, iustificare in semetipsa. I. O-
ptima praecepta dicuntur iudicium, proinde homines judi-
candi fuit leuctendium ea, vel magno iudicio, ac pru-
denter facta sunt. Postfunt præterea illa proprie accep-
tum que vocantur iudicia, ius hominum inter se conti-
nentia. Vera fuit Hebreis, ipsa veritas **תְּהִלָּה** **אֶתְחַדֵּשׁ**,
quia veritas & fideliatio. Chaldaice vocantur **מִתְּהִלָּה** **וְמִתְּחַדֵּשׁ**,
hemeroukhia substantia est (ive iustificare) **יְהִלָּה** **וְיְהִדָּה**,
deku, & Chaldaice **נְצָרָה**, para fuit, in semet-
ipsa, aut ut est in Paliterio Romano, & apud Hiero-
nymum in Ezechielis in semetipsa: aut, ut Lom-
bardus, in *idem*, id est, inquit, incomutabilitate,
& iuxta Hebreum **תְּהִלָּה** **יְהִדָּה**, & Gracum in *idem*
similiter, quoniam & vera & justa sunt, ut En-
thymus exponit: quia ab aliis iusta, & ex equo cun-
cta invicem colligata, & obseruanda, ut si quis in uno
delinquat, statim reuks. Non pender eorum ju-
stitia ex circumstantiis, quasi pro personis locis, tem-
perante in Ptole. Tom. I.
Lorini in Ptole. Tom. I.

racita subrepit, & ex aliqua parte convenientibus nobis, nondum nostamen impulsit ad urinam *peccatum*, quin quid opere (vel etiam pleno consenu) consummatum pervenit ad finem. In idem conspirat Theodoreti, Augustini, *Cassiodori*, & aliorum *Græcorum*, & Latinorum loci praetensis narratio. Quum eodem A hunt, five scientes five nescientes, aliquoties aut suo peccato codere aut alieno consentire. Mundatur pectora ista illa, quando cognoscuntur quod sit, immisiti a Deo tentationibus, ut at Augustinus, sine tribulationibus; ita ut quam cetera hic magister tentare, celi-
^b See. 72. de Tempore.

ae Latinorum loci praesentis narratio. Quin eodem
hoc loco Pauli *a* iuxtam comparat, cumdem istum ad
modum declarat apud Epiphianum Methodius *b*:
*Quod enim oper*s*, non intelligo. Nam i*n*quit, sapient*e*
nobis bona facilius*s*, infin*z*cer*s*, & illuc*s*tim*s* re*z*
rum cogitationes obrep*s*unt, etiam nobis solentib*s*, &
proper*s* huiusmodi cogitationes molesta*s* pre*z*cab*s*unt
David*s*, ut non dominantibus illis, emundazzent*s* a
delito maximo*s*, id est magn*o*, & mortali*s*. Sed de his ver
bis postea. *Le*t. Turi*z*ianum nostrum *c*, & Felicia
num Capitonum *d*.*

Alizet Aburebanus h. l. Lutherus , ut probaret etiam Iustificatos habere cor temporis immundum , & concupiscentiam ipsam quae remaneat usque ad mortem , esse peccatum . Non petret Dávid ab his occulitis delictis mundari , & expiri , si nihil aliud essent quam concupiscentia , vel omnino involuntariae motus ejus , ut Augustinus f. docet , quamvis precari polumentum , ut immundantur ac frænentur , ne ad consumfum petrabantur .

Suppetit, potrò hinc argumentum adversus assertorem certitudinem de gratia in nobis exsilete Catharinum. Hieron. refellens Pelagianos, ac Bernardus b., yollent sententiam istius loci esse, quod nemo Iustorum plenè intelligat utrum carcer peccatis, an non; quod esset etiam verum de mortalibus peccatis; quatenus tunc possunt qui recipia sanu' iusti, ne forte hoc ipso sint peccatores, & excusat, quod mortalia peccata generis, & peccata significare, atque superbi, tamen participium Latinum in sequenti verbu, dominati, ostendit esse generis masculini. Græci sic etiam sunt interpretati de hominibus, aut de Dæmoniis superbi, qui ad malum sollicitant. Prater narratores, eodem modo exponit Justinus: Quia sunt, inquit, à cultu Deitatem Dæmonia, & Spiritus impotentes. De circumcisio, hoc est, immundus, ac idololatrias, Hieron. refellens Pelagianos, & dicit, non tantum de

ta, qui fortassis habent, non videant. Iplemet Aug. prole, torque populo dicit: *Ab occulis meis munda me, Domine.* Legantur nostri item Bellarm. K. & Valent. I., qui Catharinam etiam refellunt effigia circa eundem hunc locum. *Quoniamlibet*, inquit iudicem August. m. si gradus homo justitiae, cogitare debet, *ne aliquis in illo, quod ipse non viderit, inventaverit esse cubandum,* quam Rex Iustus sedebit in throno, cuius cognitioem fugere, delicta non posse, nec illa, de qua dictum est: *Delicta quis tares illit?* Basilius in uteris his quoque verbis, monet, ut quamvis nullius peccati conciui nos verhemus peccatores appellemus, quoniam quin in multis offendamus o, majorem offendarum partem ne intelligimus quidem. Leo papa scribit: *Nos adeo de conscientia integratissimam fidem ob, ut humanam fragilitatem inter seculorum tentaciones regente nibil potius* se arbitremus, *quod lades eam, incidere, quum Propheta excellenter misericordias dicas: Ab occulis meis munda me Domine,* et ab aliens dare servu tuo. Legendum Gregorius, qui dicit: *Et deinde ad te, Domine, invoca* nymus, qui dicitur, *Et dñe quoniam non tantum de Demonibus ibit.* Idem tamen simil aliam sequitur testimoniari i, de peccatis, que quoniam finaliorum, nobis imputantur, vel ab aliis luguruntur, vel ignora- t, & errore committuntur: *qua si non ita fuit nostra, que non adeo expedit animi propofitum est.* Aliquam solam istam lectur sententiam k, ut etiam feret lo- lam tradunt Latini expositoris; pristern Bernardus, Augustinus de peritatione alicuius. De Gracis am- bas proferunt Euthymius, Didymus, Nicephorus, qui videtur de peccatis sententias distinguere, ut in aliena sint, & que fortius quadam causa, non ex elec- tione committuntur, & qui ha, quibus primum, committantur, ob negligientiam nostram. Euthebus fa- ciat mentione verisimilis Aquila de superbia interpretatur, quime David claudatibus vilus esset, dicendo: *et meum seruum tuus confudit es, veluti corrigo, ac me* tenuerit superbum, illud subiunxit. Eandem Augustinus, per delictum maximum, superbum accepit, ut

^{X. Ep. pro. 3.} ^{x. Ep. ad. 1. 4.} *stravimus.*
Quis intelligit?) Augustinus x exponit, quis approbat? quia peccatum eo quod non illustratur luce justitiae, non intelligendo dignoscitur: sicuti tenebre non videntio sentiuntur.

Ab oculis meis mundo me.) Addunt, Domine, Psalmum Vaticinum, & Ambros. Hebreice deest pronomen. *Oculata inelligit,* quæ dixit difficultè posse intelligi, vel quia obliterata, v. quia negligēta, vel quia eorum yis, confusione in illa non iatis perfectius, vel quia ex ignoranza, licet non inculpabilis, contrada, vel quia clam alius. Deoque solo concito, ut Psalmo videtur lentiuntur.

y. 6. quinque gesimū & *Tibi soli*, sc. Methodius ait: Davi-
z. 19. Bk. dem huiuscemodi adiunxit ad Deum & iurauit cogitatio-
nibus suis quia in viris patibulatur, sic locutus.
z. 3. de Vita Prosper ait: hic probat, à peccato redi factum non di-
cuntur perfecti, & illes qui fundi per donum Spiritus Su-
orum sicut etiam propter aliquas infirmitates, quae res-
ter, ut Attributus declaravit, fallit virtutis nomen, &
excusatione virtutis tributatis ramquam alienam personam,
vel ea peccata, que aliena sunt fusione, tum
exemplio, quod exemplum, ac etiam fuisio in superiori
potissimum, cum habet maiorem ad novendum, &
inductivam, ratiocinari possit intelligi, quia licet &

ea faciente, nobis quia debuerimus cavere, & impedire. A quae venientia dirigitur, & sunt veluti domestica, familiaria, quotidiana, vitari omnia penitus non possunt, ut ane dixi.

Si mihi non fuerit dominus...) Jam quoque dixi, participio illo malevolo, quibus illi interpres nostrar, in aliis enim editionibus sive sunt **לְשׁוֹן עִם־בָּהֶלֶת**, **לְשׁוֹן עַמְּנוּאֵל** de pernicii, non de peccatis proximum ientum esse, quamvis per consequentiam de peccatis quoque posse sit. Augustinus legit, *non fuerit dominus*, interpres delicta occulere, & aliena, ita que videtur. Euthymius legitimus. H. hic non est conditionalis particula, sed negans, **לֹא**, *al*, *non dominus*

*logis narrat Gregorius u.: Undecimum, quando indi-
gois, quique prouide peccent, & alios ledant: munera,
officia, Beneficia, Ordines conferuntur, quod pec-
catum difficulter cognoscit, ad dimittit, docet exemplum
Leonis Magni narratum in Prato Spirituali x. Denique
huc pertinet quod vocant fidiculum, a generale, &
particulare, sive formale: Lege Canifi nostri Cate-
chismum.*

Videatur Deus potissimum, tamquam rex, venientem
deprecari peccatorum, que ipsius culpa subditur patribus
parentes, si placeat (alienis) peccata intelligi, nam languem
nem requiret Deus subditoribus ab illis, qui praeirentur
& reddit ratione pro animabus eorum a. Damna-
tum ipsi quodammodo rei sunt peccatorum, que posse-
re cogitationis in opere prouidentur. Alii de Apofstola
ad quam superbiendo tamden devenit. Generaliter
placeat omne mortale peccatum comprehendendi.

rib; & malam doctrinam vebo scriptoe traditam, vel propter malum exemplum admittunt, & occidentalem nonnullam ponant ea de causa experientur. Balbus b
hac appellat mala opera consequentia post mortem.
Celebris Cleri Romani ad Cyprianum e, apud cum-
dem, sententia: Non est alienus a crimine, cuius consen-
tiet, impunitus: nec est alienus a criminis, cuius consen-
tient, non a se admissum crimen, tamen publice legitur,
Plura Augustinus d, Gregorius, Prosper, Idorus
g, Hieronymus b, maxime de munere Pastorum, ut
i uox praevane peccata: de bona verò liberorum
educatione Chrysostomus: Mystice oecentrum peccatum
dicitur Diaboli; alienum primi hominis, qui con-
tendo alteri peccavit k.
Parte servato. *Parte*, non est semper ignoscere,
sed abstrahere, ac removere, ut;
Parte scilicet manu;

Parce pias scelerare manus 1.
Hoc est, abfratre, atque amio à nece scelerata. Hie-D
ronymus: *libera seruum tuum*. Petit ergo open adver-
sus five peccata superbie, five superbos, & alienos,
et apostatares, & apostatare facientes a Deo: ne illa
comittatur, illis submittatur, & eorum idolis servire
compellatur: vel ne involvatur, & reatum incurat
peccatorum que sunt ab aliis, quem impeditur debet.
Hie namque sunt principes totius loci expositiones,
de quibus ante differimus.

Vers. 14.) Si mei non fuerint dominari, tunc immaculatus ero: & emundabor à delicto maximo.

TAnteponere timeo locutorem alienorum, id est, superborum, & idololatriam, ac propterea ratus edulcere illos caveo, ne me in grave mortale peccatum inducant, praezitri, luperibus, quod exterum caput est, m, atque idololatria: quis & his similia extrancae a peregrina vocari possunt. Leviora namque cum gloriam ut modum monui. Quod legimus ut comple-
menti, aliis editioinibus exprimitur per nomine
lentor, sed subiectus, in beneplacitum. De quibus vo-
cibus alibi distuleri. In libro Echclias stet: **Placat**
ribi, subiectus. Atius verbis alio in Psalmo a senten-
tia nostra similiis: **Inveniam suum et ei elegamus mem.** Hic-

